

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ

«29» серпня 2023 р.

м. Луцьк

№ 1

**засідання кафедри економічної та соціальної географії
Волинського національного університету імені Лесі Українки
від 29 серпня 2023 року**

Голова – Погребський Т. Г.

Секретар – Качаровський Р. Є.

Присутні: доц. Голуб Г. С., ст. лаб. Качаровський Р. Є., проф. Лажнік В. Й., доц. Мандрик І. П., доц. Маковецька Л. О., Погребський Т. Г., доц. Поручинський В. І., доц. Поручинська І. В., доц. Потапова А. Г., проф. Пугач С. О., доц. Слащук А. М., доц. Сосницька Я. С., доц. Ткачук Н. М.

Запрошені: декан географічного факультету проф. Барський Ю. М., здобувачка освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти Максимюк С.

1. СЛУХАЛИ:

завідувача кафедри економічної та соціальної географії доц. Погребського Т. Г. з інформацією про необхідність затвердження оновлених силабусів обов'язкових і вибіркових освітніх компонентів на 2023–2024 н. р. зі спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) ОПП Середня освіта (Географія. Економіка) другого (магістерського) рівня вищої освіти.

ВИСТУПИЛИ:

Доцент Погребський Т. Г. повідомив, що за результатами наукових напрацювань, зокрема публікації наукової статті (Potapova A., Golub G., Pohrebskyi T., Hlushko S. Assessment of labor potential of the regions of Ukraine. *Acta Geographica Silesiana*. № 16/2 (46). Sosnowiec: Wydział Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego, 2022. P. 43–49.) до силабусу вибіркового освітнього компонента «Географія людського потенціалу» додано тему «Роль зайнятості населення у розвитку людського потенціалу».

Доцент Потапова А. Г. повідомила, що до навчального плану 2023 р. ОПП Середня освіта (Географія. Економіка) другого (магістерського) рівня вищої освіти були розроблені, затверджені та опубліковані силабуси з таких освітніх компонентів: «Соціально-економічний потенціал регіонів України», «Переддипломна педагогічна практика», «Написання випускової кваліфікаційної роботи», «Атестаційний іспит».

За результатами наукових публікацій були розроблені теми лекцій першого змістового модулю «Теоретико-методичні основи дослідження соціально-економічного потенціалу регіонів світу» (Alla Potapova, Taras Pohrebskyi, Gennadii Golub. Labor potential, its structure and significance for the development of the region's economy (Potencjał pracy, jego struktura i znaczenie dla rozwoju gospodarczego regionu; Трудовой потенциал, его структура и значение для развития экономики региона). *Acta Geographica Silesiana*, 17/1 (49). Sosnowiec : INoZ UŚ, 2023. S. 19–23; Alla Potapova, Taras Pohrebskyi, Gennadii Golub, Nadia Tkachuk. Territorial organization and main areas of scientific activity of society (Organizacja przestrzenna i główne sfery działalności naukowej społeczeństwa; Территориальная организация и основные

сфери науочної діяльності общества). *Acta Geographica Silesiana*, 17/2 (50). Sosnowiec : INoZ UŚ, 2023. S. 95–100).

До ОК 13 «Переддипломна педагогічна практика» було написано методичні рекомендації з проходження переддипломної педагогічної практики у 3-му семестрі (Потапова А. Г. *Переддипломна педагогічна практика: методичні рекомендації*. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2023. 44 с.).

Доцент Маковецька Л. О. повідомила, що у зв'язку із оновленням ОПП Середня освіта (Географія. Економіка) у блок вибіркового освітніх компонентів внесено ВК 1 «Регіональна економіка» та «Розміщення продуктивних сил».

Відповідно визначеній ОПП, її мети та завдань визначені освітні компоненти розроблені, оновлені відповідно другого (магістерського) рівня освіти сучасними теоретичними темами, аналітико-статистичним матеріалом, що знаходить відображення у силабусах зазначених освітніх компонентів та у навчально-методичних рекомендаціях, які проаналізовані навчально-методичними радами факультету й університету й опубліковані (розміщені) у Репозитарії ВНУ ім. Лесі Українки.

До ОК 14 «Написання випускової кваліфікаційної роботи» було написано методичні рекомендації з написання та захисту роботи у 3-му семестрі (Маковецька Л. О., Ткачук Н. М. *Методичні вказівки до виконання та захисту випускних кваліфікаційних робіт для здобувачів освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форм навчання ОПП Середня освіта (Географія. Економіка), спеціальності 014 Середня освіта (Географія), галузі знань 01 Освіта/Педагогіка. Волинський національний університет імені Лесі Українки, кафедра економічної та соціальної географії*. Луцьк, 2023. 38 с.).

Доцент Ткачук Н. М. повідомила, що до навчального плану 2023 р. ОПП Середня освіта (Географія. Економіка) другого (магістерського) рівня вищої освіти були розроблені, затверджені та опубліковані силабуси з обов'язкових освітніх компонентів («Методика профільного навчання географії, економіки», «Методика позашкільної та краєзнавчої роботи», «Переддипломна педагогічна практика») та вибіркового освітніх компонентів («Проектна діяльність у шкільній географічній освіті», «Технологія розвитку критичного мислення»).

ОК «Методика профільного навчання географії, економіки» розроблений з врахуванням проекту Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями). Зокрема розроблено змістовий модуль загальнотеоретичного змісту з орієнтацією на дидактику навчання географії, економіки в старшій профільній школі (ЗМ 1. Загальні теоретико-практичні основи дидактики географії, економіки в умовах профільного навчання). У другому змістовому модулі запропоновано вивчення інноваційних технологій, які відповідають тенденціям реформування профільної освіти та стратегіям НУШ (Тема 12. Технології та техніки профільного навчання географії, економіки в умовах діджиталізації та дистанційної освіти; Тема 13. Технології навчання в інклюзивному освітньому середовищі; Тема 14. STEAM-технології як засіб реалізації інтегрованого навчання в старшій профільній школі). Введено теми, які забезпечують формування готовності майбутніх вчителів до роботи в закладах фахової передвищої освіти.

Зміст ОК «Методика позашкільної та краєзнавчої роботи» розроблений відповідно до Закону України «Про позашкільну освіту», Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України до 2025 року». Темі змістового модуля «Методика організації позакласної та туристсько-краєзнавчої роботи з географії» укладені за результатами наукових публікацій (Ткачук Н. М. *Підготовка майбутніх учителів до краєзнавчої діяльності в контексті пріоритетів національно-патріотичного виховання*. *Сьомі Сумські наукові географічні читання* : зб. матер. Всеукраїнської наук. конф., м. Суми, 14-16 жовт. 2022 р. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, Сумський відділ Українського географічного товариства, 2022. 201 с. С. 61–64; Ткачук Н. М. *Інноваційні технології реалізації краєзнавчого принципу навчання географії*. *Суспільно-географічні чинники розвитку*

регіонів: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. / за ред. Ю. М. Барського, м. Луцьк, 11–12 лист. 2022 р. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2022. С. 136–139).

Силабус ОК «Переддипломна педагогічна практика» (6 кредитів) укладений з врахуванням підготовки магістрів до професійної діяльності в ЗЗСО та закладах фахової передвищої освіти. Зміст розроблений з врахуванням позицій наукової публікації (Ткачук Н. М., Барський Ю. М. Практичні аспекти підготовки майбутніх вчителів географії, економіки до професійної діяльності в НУШ. *Академічні студії*. Серія «Педагогіка», 2022. № 3. С. 124–136)

Зміст вибірових освітніх компонентів («Проектна діяльність у шкільній географічній освіті», «Технологія розвитку критичного мислення») узгоджений із відповідним Стандартом вищої освіти. За результатами наукових публікацій розроблено змістові модулі та окремі теми (Ткачук Н. М., Матвейчук А. С., Шахраюк Л. В. Інтелектуально-творчий потенціал учнів: досвід розвитку та дослідження в умовах ЗЗСО. *Педагогічний пошук*. 2022. № 3. С. 16–19; Ступницька М., Ткачук Н. Використання методу проектів на уроках географії. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. / за ред. Ю. М. Барського, м. Луцьк, 11–12 лист. 2022 р. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2022. С. 135–136).*

Доцент Пугач С. О. повідомив членів кафедри про те, що за результатами наукових напрацювань, зокрема публікації наукових статей: «Пугач С., Мезенцев К. Просторові особливості функціонування мережі залізничного транспорту Західної України. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Географія*. 2021. Вип. 1/2(78/79). С. 14–18. DOI: <http://doi.org/10.17721/1728-2721.2021.78-79.2>» та «Puhach S., Yaromenko O., Myronets N. Spatial features of the road network in Western Ukraine. *Ekonomichna ta Sotsialna Geografiya / Економічна та соціальна географія*. 2022. Вип. 87. С. 26–31. <https://doi.org/10.17721/2413-7154/2022.87.26-31>» у силабусі освітнього компоненту «Просторовий аналіз» внесено зміни до теми «Напрями створення та сфери застосування ГІС» та додано практичну роботу «Просторовий аналіз транспортних мереж», натомість скорочено кількість годин на практичну роботу «Створення цифрової картографічної моделі адміністративно-територіального устрою». Оновлено розділ «Рекомендована література та Інтернет-ресурси».

Доцент Поручинський В. І. повідомив членів кафедри про те, що за результатами наукових напрацювань, зокрема публікації (Поручинський В. Особливості просторового розвитку сучасної урбанізації. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конференції / за ред. Ю. М. Барського, м. Луцьк, 11–12 листопада, 2022 р. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2022. С. 93–94)* до програми вибіркового освітнього компонента «Геоєкологія урбанізованих територій» додано тему практичної роботи «Управління екологічною безпекою міста».

Доцент Голуб Г. С. проінформував членів кафедри про те, що до навчального плану 2023 р. ОПП Середня освіта (Географія. Економіка) другого (магістерського) рівня вищої освіти був розроблений, затверджений та опублікований силабус з освітнього компонента «Геоглобалістика».

За результатами наукових напрацювань, зокрема публікації наукової статті (Potarova A., Golub G., Pogrebskyi T. Divorce as an aspect of demographic behavior of the Volyn region population. *Journ. Geol. Geograph. Geoecology*, 31(1). 2022. P. 133–141. doi: 10.15421/112213) у програмі вибіркової дисципліни «Регіональна політика» розширено загальний обсяг теми «Державна регіональна соціальна та демографічна політика в Україні».

Професор Барський Ю. М. повідомив членів кафедри про те, що до навчального плану 2023 р. ОПП Середня освіта (Географія. Економіка) другого (магістерського) рівня вищої освіти був розроблений, затверджений та опублікований силабус з освітнього компонента «Сучасні концепції економічної науки та освіти».

За результатами наукових напрацювань, зокрема публікації статті (Ткачук Н. М., Барський Ю. М. Практичні аспекти підготовки майбутніх вчителів географії, економіки до

професійної діяльності в НУШ. *Академічні студії*. Серія «Педагогіка», 2022. № 3. С.64–72) у
силабусі ОК «Сучасні концепції економічної науки та освіти» приділено увагу педагогічній
складовій підготовки здобувачів освіти.

ВИРІШИЛИ (УХВАЛИЛИ):

Затвердити оновлені силабуси обов'язкових та вибірових освітніх компонентів на
2023–2024 н. р. зі спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) другого (магістерського)
рівня ОПП Середня освіта (Географія. Економіка).

Голова

Тарас ПОГРЕБСЬКИЙ

Секретар

Роман КАЧАРОВСЬКИЙ